ARP

Academic research publisher

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

SCIENCE AND HUMAN PROGRESS: CONTEMPORARY CHALLENGES, RESEARCH AND PROMISING SOLUTIONS

AUGUST 12, 2026

TASHKENT — LONDON

Official website: https://academscience.com/

zenodo | OpenAIRE

Academic Research Publisher (United Kingdom)

UniScience journal (Republic of Uzbekistan)

Hamroh books (Uzbekistan)

****

MATERIALS

The international scientific-practical conference

«SCIENCE AND HUMAN PROGRESS: CONTEMPORARY CHALLENGES, RESEARCH AND PROMISING SOLUTIONS»

Tashkent, London

August 12, 2026

****

QANDLI DIABET II TIP HAMDA SURUNKALI YURAK YETISHMOVCHILIGI BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA BUYRAKLAR FUNKSIONAL HOLATINI BAXOLASH 88

QANDLI DIABET II TIP HAMDA SURUNKALI YURAK YETISHMOVCHILIGI BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA BUYRAKLAR DISFUNKSIYASI DARAJASIGA QARAB YURAK REMODELLANISH JARAYONLARINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARINI O‘RGANISH 90

MITOCHONDRIAL TRANSPLANTATION: A NOVEL THERAPEUTIC APPROACH FOR PATHOLOGIES ASSOCIATED WITH CELLULAR ENERGY DEFICIENCY 92

QORINCHALARARO TO‘SIQ NUQSONI BO‘LGAN BOLALARDA CHAK MIKROBITSENOZINING METABOLIK SALOHIYATI VA UNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 96

METABOLIK SINDROMLI ONADAN TUG‘ILGAN CHAQALOQLARDA SARIQLIKNING KLINIK VA BIOKIMYOVIY XUSUSIYATLARI. (Adabiyotlar sharhi) 98

CLINICAL AND IMMUNOLOGICAL EFFICACY OF A NON-TOXIC ELIMINATION METHOD IN THE TREATMENT OF TAENIA SAGINATA INVASION UNDER THE CONDITIONS OF UZBEKISTAN 100

ZAMONAVIY JAMIYATDA GIPODINAMIYA MUAMMOSI: FIZIOLOGIK O‘QIBATLARI, XAVF OMILLARI VA OLDINI OLISHNING TIBBIY-IJTIMOIY MEXANIZMLARI 103

HARBIY XIZMATCHILAR VA FUQAROLARDA YELKA SUYAGI PROKSIMAL QISMI SINISHLARINING KLINIK-DEMOGRAFIK VA TRAVMATOLOGIK XUSUSIYATLARI 107

СТРУКТУРА ОСЛОЖНЕНИЙ И ПОВТОРНЫХ ХИРУРГИЧЕСКИХ ВМЕШАТЕЛЬСТВ ПРИ ЛЕЧЕНИИ ПЕРЕЛОМОВ ПРОКСИМАЛЬНОГО ОТДЕЛА ПЛЕЧЕВОЙ КОСТИ 109

6. AGRICULTURE, VETERINARY MEDICINE, AND FOOD TECHNOLOGY 111

CURRENT STATE AND PROBLEMS OF GRAIN PRODUCTION IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN: A REGIONAL ANALYSIS FOR 2020-2024 112

TENSION ИНФИЛЬТРОМЕТР ЁРДАМИДА ТУПРОҚ СУВ ЎТҚАЗУВЧАНЛИГИНИ АНИҚЛАШНИНГ ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ МЕЪЁРИНИ ҲИСОБЛАШДАГИ АҲАМИЯТИ 120

QORINCHALARARO TO‘SIQ NUQSONI BO‘LGAN BOLALARDA CHAK MIKROBITSENOZINING METABOLIK SALOHIYATI VA UNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Babadjanova Faniya Rashidovna[1],
Agzamova Shoira Abdusalamovna[1],
Khaybullina Zarina Ruslanovna[2]
[1] Toshkent davlat tibbiyot universiteti, Toshkent, O‘zbekiston
[2] Akademik V.V. Vohidov nomidagi Respublika ilmiy-amaliy tibbiyot markazi, Toshkent, O‘zbekiston

Dolzarbligi. Qorinchalararo to‘siq nuqsoni (QATN) bo‘lgan bolalarda o‘sishdan ortda qolish kuzatiladi. Bu holat nafaqat asosiy kasallik, balki ichak mikrobiomi tarkibining buzilishi bilan ham bog‘liq. Ichak mikrobiotasi disbiozi hazm jarayonlarini buzishi, immun javobning nomutanosibligini keltirib chiqarishi va kasalliklarga moyillikni oshirishi mumkin. Bu esa jarrohlik davolashidan keyingi noxush prognoz bilan bog‘liq bo‘lishi ehtimoldan xoli emas.

Tadqiqotning maqsadi — operatsiyadan oldin 6–12 oylik QATN bo‘lgan bolalarda ichak mikrobiomi va uning metabolik faolligini o‘rganish.

Materiallar va usullar. QATN bo‘lgan 31 nafar bola tekshirildi, nazorat guruhini 10 nafar sog‘lom bola tashkil etdi. Barcha bolalar ko‘krak suti bilan oziqlantirilgan. Jami 41 ta najas namunasi Genemind (Xitoy) platformasida 16S rRNA genini sekvenslash usuli yordamida tahlil qilindi. Qisqa zanjirli yog‘ kislotalari (SCFA) Thermo Scientific TRACE 1310 GC qurilmasida DB-FFAP kolonkasi yordamida GC-FID gaz xromatografiyasi usulida aniqlandi. Ma’lumotlar **M ± σ** ko‘rinishida taqdim etildi.

Natijalar. Bolalarning o‘rtacha yoshi QATN guruhida 9,1 ± 1,1 oy, nazorat guruhida esa 9,9 ± 2,3 oyni tashkil etdi ($p > 0,05$). Tana massasi indeksi mos ravishda 14,0 ± 1,6 kg/m² va 15,6 ± 0,2 kg/m² ni tashkil etdi ($p < 0,05$), bu QATN bo‘lgan bolalarda tana vazni yetishmovchiligi mavjudligini ko‘rsatdi.Sekvenslash natijalariga ko‘ra, QATN guruhida **Escherichia/Shigella** miqdori nazorat guruhiga nisbatan 5,6 barobar yuqori bo‘lib, mos ravishda 46,14 ± 5,23% va 8,20 ± 3,49% ni tashkil etdi ($p < 0,05$). Bu mikrobiotaning yetilmaganligi, ichak to‘siq funksiyasining pasayishi va past darajali yallig‘lanish xavfini ko‘rsatadi.**Bifidobacterium** miqdori nazorat

guruhiga nisbatan 2,5 barobar kamayib, 23,26 ± 4,22% ni tashkil etdi ($p < 0,05$). **Veillonella** miqdori 8,96 ± 1,45% gacha oshib, nazorat guruhiga nisbatan 2,2 barobar yuqori bo‘ldi ($p < 0,05$), bu gipoksiyani ko‘rsatadi. **Streptococcus** miqdori 7,70 ± 1,34% ni tashkil etib, nazorat guruhiga nisbatan 1,5 barobar yuqori bo‘ldi ($p < 0,05$). Bu anaerob bakteriyalar konsentratsiyasining kamayishi bilan bog‘liq bo‘lib, ichak to‘siq funksiyasining buzilishiga olib kelishi mumkin. **Eggerthella** miqdori 5,56 ± 0,89% gacha oshib, nazorat guruhiga nisbatan 1,7 barobar yuqori bo‘ldi ($p < 0,05$).SCFA ishlab chiqaruvchi bakteriyalarning kamayishi aniqlandi: **Faecalibacterium, Roseburia va Agathobacter** QATN guruhida 0% ni tashkil etdi. Bu holat qisqa zanjirli yog‘ kislotalari miqdorining kamayishi bilan birga kuzatildi. C2 — sirka kislotasi miqdori 1,605 ± 0,204 mg/g va nazorat guruhida 3,406 ± 0,165 mg/g bo‘lib, QATN guruhida 2,1 barobar past edi. C3 — propion kislotasi miqdori mos ravishda 0,476 ± 0,090 mg/g va 0,479 ± 0,122 mg/g ni tashkil etdi ($p > 0,05$). C4 — moy kislotasi miqdori esa 0,165 ± 0,067 mg/g va nazorat guruhida 0,265 ± 0,071 mg/g bo‘lib, QATN guruhida 1,6 barobar past edi.

Xulosa. Aniqlangan ichak mikrobiomi va qisqa zanjirli yog‘ kislotalari profili QATN bo‘lgan bolalarda gipoksiya sharoitida bo‘shliqdagi hazm jarayonlarining buzilishi va ichak epiteliysi destruksiyasi belgilarini ko‘rsatishi mumkin. Ushbu o‘zgarishlar malabsorbsiya, tana vaznining kamayishi va immun reaktivlikning pasayishini yanada kuchaytiradi.

ARP

Academic research publisher

zenodo | OpenAIRE